

Izhaja vsak dan

Izda ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Cenazvezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, na Mella ploščo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 3 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zabave in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo generala Karkeviča.

PETROGRAD 13. General Karkevič je sporočil: Dne 9. in 10. maja je zasedla japonska prednja straža vasi Mutziatun in Siadiatin, južno-zapadno od Pulientena. Neki drugi japonski oddelek se je nastanil zapadno od Pitseva.

Gibanje japonskih čet.

PETROGRAD 13. Ruska brzobjavna agent. poroča iz Mukdena: Dne 9. t. m. se je zopet bližalo pet japonskih kompanij železniški progi severno od Pulientena. Prišlo je do spopada, pri čemur so bili ubiti oziroma ranjeni 4 vojaki naših obmejnih straž. Približno 10.000 Japoncev z 50 topovi se nahaja v Salitsabindse. Neki drugi znatni sovražni oddelek maršira ob reki Dajankhe v severozapadni smeri. V Pitsevu napravljajo Japonci utrdbe.

PETROGRAD 13. (Uradno). Glasom poročil došlih generaloma Karkeviču in Pilgu je marširal dne 11. t. m. japonski oddelek 10.000 mož s 50 topovi v Sinjan, ena japonska divizija je šla 10. t. m. v Haičeng, neka druga pa s 40 topovi in 1500 konjeniki iz Fenghvangčenga v Saimatsi.

Nov poveljnik črnomoške eskadre.

PETROGRAD 13. Načelnik pomorske akademije, podadmiral Čukmin je imenovan poveljnikom črnomoškega brodogoja.

Rusko posojilo.

PETROGRAD 13. Uradni list je priobčil ukaz glede izdajanja 5% inozemskega državnega posojila na kratko dobo v nominalnem znesku do 300 milijonov rubljev (800 milijonov frankov) pod imenom 5% zadolžnice državnih rente z leta 1904. Realizacijo izvrše Banque de Paris, Credit Lyonnais in banka Hottinger & C. v Parizu. Izdane so bile na imetnika se glaseče zadolžnice za 187 rubljev 20 kopejk — 500 frankov in za 1875 rubljev — 5000 frankov. Glavnice in obresti so prosti davka. Vrnitev dolga se ima izvršiti do 14. maja 1909.

Japonska torpedovka se je pogreznila.

LONDON 13. Renterjev biro je prejel danes poročilo iz Tokija: Včeraj se je pogreznila v Kerskem zalivu severno od Tchienvana japonska torpedovka, ko je odstavljala podmorske mine. Sedem vojakov je bilo ubitih, 7 pa ranjenih. To je prva vojna ladija, katero so Japonci v sedanji vojni izgubili.

Port Artur.

PETROGRAD 13. Dvomi se, da je vest glede vzpostavljanja zveze s Port Arturjem resnična, ker manjkajo pojasnjenja. »Novoje Vremja« sadijo, da ne more biti verjetna vest, da je portarturska luka zaprta.

PODLISTEK.

V lepše življenje!

Novelica. — Slavko Vilinsky.

I.

S hitrimi koraki je spel ven v mestni drevored. Jako malo ljudi je bilo tam, le sem in tja je srečaval kak parček. In njemu je bilo v samotni tako mirno, praznično v prsih, kakor še nikdar ne. O, v samotni se naslaja srce na svojih skrivnostih, se raduje na poeziji, ki tako hitro mrje in izginja v šumu med ljudmi...

Precej časa se je izprehajal pod širnimi kostanji, s katerih je padalo zadnje perje. In ni se mu ni mudilo, ko je obrnil svoje korake zopet proti mestu.

Bil je že skoro v mestu, kar je začel za seboj zvon glas. Ozrl se je in preširilo ga je neprijetno čustvo zapazivšega frfatajoči

ker je zamogla oklopna križarka še po napadu ladij požgalk priti v notranjo luko.

Rusi utrjujejo Liaojang in Mukden.

LONDON 13. »Morning Post« ima iz Šangaja poročilo, da napravljajo Rusi obsežne nasipe zunaj Liaojanga. Zgradili so baje tri vrste utrdb pred vsakimi od štirih mestnih vrat. V soteski Motien blizu Mukdena gradijo utrdbe in v bližini drugih mest polagajo mine. »Daily Chronicle« so sporočili iz Tokija, da so utrdbe v Aushanhanu (južno od Liaojanga) že dovršene.

Takušan še niso zasedli Japonci.

PETROGRAD 13. (Uradno). Generalmajor Karkevič je brzobjavil 11. t. m. generalnemu štabu: Po poročilih iz okraja reke Dalinkhe od 8. maja zvečer, niso še Japonci zasedli Takušan. Sotajni kozakov se je bližala 7. t. m. zjutraj na en in pol kilometer daljave Luovanniso. Tukaj je prišlo med njo in kompanijo Japoncev do boja. Japonci so dobili pomoč, tako da je stal naš sotniji kmalo nasproti 1 batalijon in pol eskadrona sovražne vojske. Med tem je prekoračila japonska pehota reko Dalinkhe. — Poveljnik sotnije se je obrnil na levo ter je peljal sotnijo iz ognja. Približno 8 kilometrov pred Sedzekhoghe je naletel zopet na sovražno konjenišvo, ki se je pred našim streljanjem umaknilo. V teh dveh bojih nismo imeli zgub. Zdi se, da sta bila na japonski strani ranjena 1 častnik in 1 vojak.

Izmena vojaških ujetnikov.

PETROGRAD 13. »Novoje Vremja« je predlagala, naj bi se vojaške ujetnike izmenjalo. Rusija ima najmanjše 1500 japonskih ujetnikov.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 13. Kakor prva točka dnevnega reda je predlog, da se izreče cesarju zahvala v stvari prenosa smrtnih ostankov Rakoczyjevih. Posl. baron Podmanitzky je izjavil: Glede predloga zamorem samo toliko reči, da načelniki strank naprosijo zbornico, naj se izreče Nj. Vel. kronanemu apostolskemu kralju ogrskemu zahvala (živahni Eljen kliči) za njegov vzvišen čin, da je ukazal s svojim lastnoročnim pismom vladi, naj vkrene potrebo glede prenosa smrtnih ostankov Franja Rakoczyja II. Ta veledušni odlok Nj. Vel. je vzbudil veselje v srcu tisočev, ki so že dolgo let sem želeli tako rešitev. To je vesel dogodek, ki dokazuje, da se ogrski kralj in narod le razumeta. Prosim zbornico, naj se stavi predlog na dnevni red in naj se vzame v meritorno razpravo.

Zbornica je prešla nato v meritorno razpravo predloga.

Posl. Koloman Thaly je izjavil, da pozdravlja z največjim veseljem lastnoročno pismo glede prenosa v domovino pepela Rakoczyjevega. Lastnoročno pismo je slovesen in razveseljuv trenotek, da Nj. Vel. pošle svojo zastavo pred idealom in veličino ogrskega junaka svobode.

havelok Smrekarjev in njegov potlačeni klobuk. Težkih korakov, sklonjen kakor starec, se je bližal Smrekar Zalesniku, ki ni bil nič kaj vesel tega sestanka.

Ko je prišel Smrekar bližje, se ga je Jakob skoraj ustrašil. Smrekarju sta očesi brezizrazno strmeli v svet, obraz se je videl v plinovi luči še bledejši nego siver, in po njem je bilo razlito začudenje in skoraj obup.

»Za Boga, kaj ti je, Smrekar?« je vprašal Zalesnik naglo.

»Ali nisi še slišal?« mu je odgovoril Smrekar, podal mu mrzlo desnico in govoril pretrgano dalje:

»Krželj se je danes ustrelil, ravnokar prihajam iz mrtvašnice, kjer sem ga videl mrtvega.«

»Kaj pa se je zgodilo?« je vprašal Jakob, prestrašeno. Vsega ga je pretresla ta novica.

»Pojdiva k Niku! Tu na ulici ti ne

Govornik je izjavil, da z veseljem glasuje za zahvalo, ki naj se izreče ogrskemu kralju in da to stori soglasno tudi njegova stranka. (Živahna pohvala). Ker se ni oglasil noben drugi govornik, je prijavil predsednik sklep, da je zbornica soglasno sprejela predlog podpisan od načelnikov strank.

Po kratkem prestanku je zbornica nadaljevala debato o predlogi glede uravnave plač občinskih notarjev. Ostali paragrafi predloge so bili sprejeti nespremenjeni po odklonitvi popravnih predlogov predlaganih od opozicijskih govornikov. S tem je bila predloga tudi v drugem čitanju rešena in dnevni red današnje seje izrpljen. Zaključek seje ob 2. uri pop.

Prihodnja seja jutri.

Magnatska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 13. V zbornici je bil prečitan nuncij poslanske zbornice glede zahvale Nj. Vel. Dr. Aleksander Weckerle je stavil nujni predlog, naj se o nunciju takoj prične razprava. Nujni predlog je bil sprejet. V meritorni razpravi je izjavil dr. Zoltan Beöthy: Zgodovinsko čustvo je neobhodno potrebna podlaga za narodni razvoj državnega in narodnega edinstva in če Nj. Vel. podpira ta zgodovinski čut, se vidi v tem modrost vladarjevo.

Ako je potrebovala zgodovinska zavest madjarskega naroda morda še dopolnitve v svoji popolnosti, varnosti in moči, jej je dala v tem pravo smer izjava Nj. Vel., ki je odprla narodni edinstvi novi vir moči in upanja. (Obča živahna pohvala).

Zbornica je na to sprejela sklep poslanske zbornice, naker je bila seja zaključena.

Brzobjavne vesti.

† Evgen Kumičič.

ZAGREB 13. Hrvatski pisatelj Evgen Kumičič je danes po noči umrl. Kumičič je pripadal v Saboru stranki »čistih« pravašev ter je bil nje predsednik. V hrvatski književnosti je zavzemal pokojnik odlično mesto.

Odlikovanje.

PODGRAD 13. Papež je imenoval velezaslužnega župnika in dekana v Hrušici, Antona Rogača, častnim komornikom. (Novemu monsignoru naše iskrene čestitke. Ured.).

Preključena vest.

DUNAJ 13. »Fremdenblatt« je pooblaščen izjaviti, da je neosnovana vest glede odstopa avstrijskega poslanika v Carigradu barona Calice.

Avstrijska delegacija.

BUDIMPEŠTA 13. Otvorilna seja avstrijske delegacije se vrši jutri v soboto ob 1. uri popoldne.

Shod pivarjev.

DUNAJ 13. Razprave avstrijskega pivarskega shoda so bile danes zaključene.

bom pravil«, je dejal Smrekar z negotovim glasom in prijel Zalesnika pod pazduho.

Hodila sta hitro in molče. Smrekar je gledal v tla, kakor bi kaj iskal, Zalesnik pa je bil še ves presenečen.

Ko sta vstopila, ni bilo nobenega pivea pri Niku. Sela sta k mizi v kot in Smrekar je naročil steklenico vina. Niko je hitro prinesel, del dve čaši na mizo in se zopet oddaljil v nasprotni kot k sodom.

Precej časa sta, zamišljena oba, sedela ob mizi. Slednjč je vzel Smrekar počasi steklenico z vinom in nalih v čaši.

»V spomin Krželjev!« je dejal poitiho in trčil z Zalesnikom. Pokusila sta vino in stavila čaši zopet na mizo.

»Torej povej, kako je bilo!« je silil Zalesnik.

Smrekar se je primaknil bližje k Jakobu in mu je začel pripovedovati: »Dober človek je bil Krželj, predobro duša — a ni ga več, kakor nas vseh nekdanj ne bo... In

Knez Ferdinand.

CARIGRAD 13. Zelo verjetno je, da obišče knez Ferdinand sultana v Carigradu. Zdi se pa, da je končna odločba odvisna od uspeha poslanstva Munir paše.

Obsojen urednik.

LIPSKO 13. Šesta kazenska komora deželnega sodišča je obsodila danes urednika »Leipziger Volkszeitung«, Wagnerja zaradi javnega razžaljenja nemškega častniškega zbora v enomesečno ječo.

Afera Nasi.

RIM 13. V aferi bivšega ministra Nasija je bil danes zjutraj v ministerstvu za javna dela aretovan sekojski načelnik Com. Consiglio, bivši ministerski tajnik Nasijev.

Končan štrajk.

MADRID 13. Štrajk železniških delavcev je končan. Večina njihovih zahtev je bila dovoljena.

Kralj Peter na potovanju.

BELIGRAD 13. Kralj Peter odpotuje jutri na Vranjo ter se snide v Nišu z bolgarskim knezom Ferdinandom.

Švedski kralj Oskar.

AIX LES BAINES 13. Švedski kralj Oskar je odpotoval danes v Bazel.

† Profesor Lorenz.

JENA 13. Redni profesor zgodovine na tukajšnjem vseučilišču tajni dvorni svetnik dr. Otokar Lorenz je umrl.

Kralj Alfonz na potovanju.

CORDOVA 13. Kralj je došel včeraj predpoludne semkaj ter je bil od prebivalstva živahno pozdravljen. Prisostvoval je na to službi božji v stolnici.

Iz francoske vojske.

PARIZ 13. General Jeannerod, poveljnik prvega vojnega zbora, je stavljen v dispozicijo, ker je izdal dnevno povelje, v katerem je izrekel zahvalo in simpatijo samostanskim sestram, katere so bile na ukaz vojnega ministra odpuščene iz vojaške bolnišnice v Lillu.

PARIZ 13. V ministerskem svetu je priobčil vojni minister, da je ponudil polkovniku Marchandu poveljništvo francoskega vojnega oddelka v Tientsinu. Marchand je pa to ponudbo odklonil. Z ozirom na to dejstvo je bil ministerski svet mnenja, naj se sprejme odstop Marchandov.

Papežev protest.

RIM 13. Kakor poroča »Tribuna« je odklonila Rusija kakor Francija sprejem papeževega protesta proti potovanju predsednika Loubeta v Rim. Tudi Anglija, kateri je bil protest dostavljen indirektnim potom, je izjavila, da ga ne sprejme.

Sklep italijanskih dijakov.

GRADEC 13. Italijanski dijaki vpisani na tukajšnjem vseučilišču, so sklenili pod predsedstvom stud. phil. F. Letticha po živahni debati, da se vdeležijo predstoječega kongresa nemških avstrijskih visokoletev, ki se vrši v Pragi.

ženska je kriva njegove smrti, ženska mu je potisnila smrtonosno orožje v roko... Presirno dekle je bilo, lahkomišljenim obrazom, brezskrbnih očij, vedno veselim nasmehom na ustnih. O, jo je imel rajši, nego svojo dušo; kupoval je broše, uhane in kaj vem, kaj še. V zadnjem času je risal skice pozno v noči. V svojem ateljeju se je mučil truden in lačen skoraj v temi s čopičem in paleto v roki pri svojih nedovršeni načrtih — a ne zase, ampak za njo, ki ga ni bila vredna. In kaj je dobil za vse to? Kako mu je povrnila njegovo brezmejno ljubezen? Pobegnila je z drugim — z nekim nizkim, surovim človekom je odšla tja doli v solnčno Italijo. In Krželj je ni mogel pozabiti, ni mogel prenesti njene izgube, ker jo je resnično ljubil... V žalosti in hrepenenju po njej mu je nemara obup omračil duha, da je prijel za revolver...

Smrekar je pomolčal za hip in zrl v tla (Pride še.)

Ustaja v južni Afriki.

MONTEVIDEO 13. (Reuterjev birô). Ustasi so razstreljali dva železniška mosta. Dospeli so baje že blizu Montevideo, ki ima le malo posadko.

Ustaja hererov v južno zapadni Afriki.

PEROLIN 13. Guverner Leutwein je sporočil 10. t. m.: Sovražnik se je umaknil iz žrte Otsikura-Orikokorero proti severu. Pri Outjo je bil včeraj boj med predstražami; Hereri so se umaknili na goro Paras. Na naši strani je bil 1 vojak mrtev in 1 ranjen; dva vojaka se pogreša.

Srbsko-bolgarski dijaški sestanek.

Beligrad, 8. maja 1904.

Predmet, o katerem se sedaj najbolj razpravlja v srbskem in bolgarskem časopisu, je srbsko-bolgarsko zbliznanje, ki so ga visokošolci obeh bratskih narodov začeli propagirati z navdušenjem, tako, da je prišla ta misel tudi v kri obeh jugoslovanskih plemen, ki sta jo navdušenjem vsprejeli! A posledica temu je, da morati računati žnjo tudi obe vladi.

Srbija in Bolgarska se pečati sedaj s trgovinskimi pogodbami, ki bi imele biti prvi začetek za carinsko zvezo. In najbrže se zjediniti obe vladi tudi ob makedonskem vprašanju, s čemer ti bila odstranjena preporna točka med obema narodoma. Čim se to doseže, potem si naj avstro-ogrski diplomacija izbije iz glave vsako pobožno željo, da bi nosila nemškega orla v Solun, ker bi jo v tem slučaju čakalo v Makedoniji ne samo oboroženo prebivalstvo, ampak tudi 600.000 hrabrih srbskih in bolgarskih vojakov, ki bi sprečili vsako tujo invazijo na slovanski jug.

Ker so ravno visokošolci oni faktor, ki so inicijatorji temu zbliznanju, zdi se mi vredno, da opišem najnovejši njihov sestanek, ki se vrši še danes v Belemgradu.

Bolgarski dijak si prišli s posebnim vlakom dne 5. t. m. v Beligrad, a že v Pirutu, na meji, jih je pričakovala deputacija iz Belegagrada, v kateri sem bil tudi jaz. Na peronu pirotskega kolodvora se je zbralo vse polno občinstva vzle skrajno neugodnemu vremenu. Zastopani so bili vsi stanovi, a posebno veliko je bilo častnikov. Vse to občinstvo je navdušeno pozdravilo bolgarske goste.

Krasen je bil vsprejem v Nišu, kamor je vlak dospel ob 11. uri po noči. Če tudi je bilo pozno, bil je kolodvorski peron natlačen poln občinstva, in dve pevski družbi sta ves čas, kar smo bili tam (3 ure), pevali srbske in bolgarske pesmi. Bolgarski dijak Tomov je z navdušenimi besedami pozdravil prisotno občinstvo, ki je klicalo jugoslovanskemu ujedinjenju. Tudi tukaj so bili častniki vse posadke. Ko smo odhajali (ob 1. uri v jutro) sta zapeli obe družbi bolgarsko himno in gromoviti hura klici so doneli v črno noč.

Kakor je bilo določeno v programu, nismo šli naravnost v Beligrad, ampak smo se ustavili najprej v Topčiderju, kamor smo dospeli ob 7. uri zjutraj. Tukaj je bil vsprejem naravnost impozanten! Godba kraljeve garde je igrala »Hej Slovani«, a prisotno občinstvo, katerega se je kar trlo na peronu, je vaklikalo tako, da se niti slišala ni veličanstvena slovanska himna, ki jo je igralo okoli 50 gardistov! Do Topčiderja so prišli tudi vsi beligradski visokošolci in tukaj je bil skupen zajutrak na planem. Bil je ravno Jurjev-dan in dobro smo se počutili v zeleni naravi krasnega topčiderskega parka. Vreme, ki je bilo prejšnjega dne skrajno neugodno, se je spremenilo in sijalo je spomladansko sonce.

Ob 10. uri smo se odpeljali v Beligrad, kjer so bile vse ulice napojene občinstva. Pred nami je stopala godba kraljeve garde in ko smo šli zraven kraljevega konaka, je zaigrala godba Karadjordjevo koračnico. Kralj se je pokazal na balkonu in frenetično klicanje »Živio kralj!« se je razlegalo po Belemgradu. Odkritih glav smo stopali iz-pred kralja, ki je prijazno odzdravljaj.

Da se vidi, kako priljubljen je kralj Peter, naj navedem, da so tudi socialni demokratje vaklikali »Živio kralj!«, četudi so po svojem prepričanju republikanci!

Na veliki šoli je pozdravil goste rektor, ki je izrazil svoje veselje na tem, da je ravno visokošolska mladina prva začela pro-

pagirati idejo zbliznanja obeh bratskih narodov.

Včeraj je bil kongres, ki se je vršil v najlepšem redu in enodušnosti.

Na kongresu so bili pročitani tudi brzojavni pozdravi, došli od vseh strani, a z največjim navdušenjem je bil pozdravljen pozdrav češkega poslanca Klofača, ki se glasi: »Edino složni Srbi in Bolgari se lahko obranijo od avstrijsko-nemškega »Drang nach Osten«.

Po komersu smo stopali z gardno godbo v savsko pristanišče, kjer smo šli na parnik srbskega paroplovnega društva in se vozili ob zvokih godbe najprej po Savi, a potem po Donavi do Zemuna. Parnik »Šumadija« je bil natlačen poln. Ko smo se vozili zraven Zemuna, nas je občinstvo na promenadi pozdravljalo, a z ladije so doneli huraklici.

Danes zvečer odpotujejo Bolgari v Sredce. Jaz pojdem tudi na Bolgarsko za nekoliko dni, a potem se vrnem zopet v Beligrad.

Ta sestanek nima navadne vrednosti, ampak je dogodek velike važnosti, ker s tem so se zopet utrdile prijateljske vezi, ki so začele spajati Srbe in Bolgare. Vspehi pa ne izostanejo.

Na Balkanu se svita — tu že prihaja dan!

* * *

Po odhodu bolgarskih visokošolcev stopijo srbski visokošolci takoj v dogovor s hrvatskimi in slovenskimi visokošolci o splošnem jugoslovanskem dijaškem sestanku, ki bo v septembru. Upajo, da se hrvatski in slovenski visokošolci tudi odzovejo povabilu. »Slovenija« je že odgovorila in pristala, a gotovo je, da store isto tudi druga naša akademiska društva.

V istem času, ko bo jugoslovanski dijaški sestanek, prirede v Belemgradu tudi jugoslovansko umetniško razstavo, ki ima služiti za podlago kulturnemu ujedinjenju Jugoslovancev, kar je neobhodno potrebno, ako hočemo sploh živeti kulturno življenje, ker samo za-se nobeno jugosl. pleme ne more storiti mnogo, a ujedinjeni Jugoslovani lahko storijo veliko.

Tozadevni predlog je priobčil v uglednem beligradskem dnevniku »ИСТАМИН« eden vsučiščnih profesorjev in Srbi so ga navdušeno pozdravili. Ista razstava bi se priredila potem tudi v Sofiji, Zagrebu in Ljubljani.

Rusko-japonska vojna.

Napisal Bes Arabski.

(Dopis iz Rusije).

»V kolokol, mirno drjemavšij, s naljeta tja-želaja bomla grjanula. S trjeskom krugom ot njejo razjetjelis oskolki. On že vzdrgnul — i k narodu mogučiye mjednyje zvuki vdalj potekli, negoduja, gudja i na boj vyzvaja.

A. K. Tolstoj.

III.

Ko se je po širni Rusiji raznesla vest o nočnem zavratnem napadu na Port Artur, ozivila je flegmatična slovanska kri in zaigrala prav po junaški. vzbudila se je narodna samozavest in ne moremo opisati vseh praznično navdušenih manifestacij, ki so se prirejele ne le v stolicah Rusije, ampak tudi v najoddaljenejših kotih velikanke države. V stolicah so bili inicijatorji manifestacij visokošolci, a v manjših mestih gimnazijalci in sploh učeča se mladina. S podobama oboževanega carja in carice začel se je obhod po mestu. Narodne zastave so vihrale po ulicah in procesija je rastla in rastla in pod konec zagrabila vso široko prostorno ulico ruskega mesta. Vojaška glasba je igrala z njimi rusko narodno himno »Bože carja brani!«, a manifestanti so pokrivali krepki vojaški orkester s svojimi družinami »ur-ur-ur!«. Kapice so letale brez konec kvišku. Ko je ponehala muzika, glasilo se je po ulici pobožno petje molitve: »Spasi, Gospodi, ljudi Tvoja, blagoslovi dostojanije Tvoje!... Otče naš... Bogorodice djevo, radujeja... in spet »Bože carja brani!... Vsakega častnika in prav tako prostaka, ko so jih srečavali na ulici, dvigali so na rokah ob peštevilih, gromovitih »ura«! Narodna oduševljenost je bila neopisna. In s to narodno procesijo so hodili prav tako člani iz viših slojev kakor poslednji delavci. Slike navdušenja so nam rosile oči. Na bulvarju, kjer stoji sobor, to je škofijska cerkev, čital je prvi dijakon carski manifest, čegar miroljubna in Bogu udana vsebina vam jegotovo znana. Na to je nadskak s vsem svojim du-

hovenstvom služil pod milim nebom »moleben«, da bi Bog dal zmago našem orožju. To se je ponavljalo tri dni zaporedoma. Vse, od malega do večjega je šlilo v boj in celo ženske. Le-te ne samo kakor usmiljene sestre! Hčerka nekega polkovnika iz Rige pričakuje dovoljenja glavnega štaba, da stopi v vrste zaščitnikov domovine. In v Odesi čaka Zorka — Makedonka, da bi jej dovolili bojevati se za drago Rusijo. Denarji v pomoč rdečemu križu, povečanje in ukrepljenje flote in v pomoč ranjenim vojakom, kakor tudi rodbinam in sirotam, katerih očetje ostanejo na polju slave, razlili so se, ne kakor reka, ampak kakor veletok. Od začetka vojske do danes možno je šteti podarjenih denarjev na milijone in navdušenja še ni konec, a narod najde še do konca vojne to ali drugo, kar more položiti na žrtvenik domovine. V Moskvi n. pr. spremljala je množica naroda polk, katerega so takoj v začetku odpravljali na daljni Vzhod. Pred odhodom vlaka so prosti mužiki sezuvali toplo obuvale in šli bosi domov. Slačili so svoje tople kožuhe in šli v hudi ruski zimi goloroki domov! In oni niso izbirali sorodnikov in znancev, da bi jih obdarili! Ne, prvemu poljubnemu vojaku so dajali: »Na, golubčik, tam je h'adno, kamor se popeljete! Pot je dolga! Na, vzemi, vzemi!« Uradniki in učitelji, od malega do velikega, so se radovoljno zvezali vsaki mesec plačevati od 1% do 10% od svoje plače v korist rdečega križa, za ranjene in za povečanje brodogva.

Ubogi ruski visokošolci, ki že mnogo let kale notranji mir, ker so namreč seli na li-manice židovskega liberalizma svojih židovskih tovarišav-visokošolcev, ženejo sa v boj, da bi na tak način popravili svojo zmotu in pokazali carju svojo udanost. A njih židovski tovariši jih grajajo za to, češ, ruska mladina je zašla s pota resnice in pravice!

* * *

V Trstu, 13. maja 1904.

Zadoje dni niso japonofili dali niti do odduška svojim čitateljem. Ena senzacija je podila drugo. Napredovanje Japoncev od desnega brega reke Jalu in od obali na korejskem in ljaotunskem zalivu proti južni Mandžuriji si čitatelj sploh ni mogel predstavljati drugače, nego hudournik, ki elementarno silo podira vse pred sobo in dere dalje in dalje, ne da bi bil možen kakov odpor. Utis je bil tak kakor da gonijo Japonci Ruse pred sabo kakor tolpa lovecv divjačino. Pristanišče portartursko hermetično zaprto — Port Artur obkoljen tudi na kopnem — vse zveze s trdnjavo pretrgane — železnica razdejana — Dalni v rokah Japoncev — Rusi so zbežali iz Njučvanga in Inkava — Japoncev sa je na Ljaotongu izkrealo že na tisoče in tisoče — japonski general Kuruki drvi v forciranih marših proti Ljaojangu, da tam zmrvji Kuropatkina — japonske predstraže so že prav blizu Ljaojanga — položaj v Port Arturju je tako obupen, da Rusi že razstreljavajo svojo floto...

Ne zamerite, če smo morda kaj prezrli, kar so že Japonci dovršili slavnega te dni! In oprostite, če je malo! Ali to vse so res poročali japonofilski viri te dni.

Sedaj pa vas prosimo, čitatelji, pogledjte v zadnjem izdanju priobčene oficijelne brzojavke iz Petrograda. Uverjeni smo, da se bo večina vas v začudenju prijemala za glavo! Tu čitate črno na belem: da Rusi niso zapustili Inkava — zaliv Sčao je v rusk h rokah — Rusi se nahajajo slej ko prej v Ljaojangu — zveza s Port Arturjem je vzpostavljena — v Port Artur je že došel vlak — tudi Njučvanga niso zapustili Rusi! Iz kratka: od vseh onih senzacijskih vestí ne ostaja niti ena resnična.

No, eni vesti ne oporekajo ruska oficijelna poročila. Oni namreč, da Rusi razstreljajo svoje ladije v pristanišču portarturskem. No, vzrok, da ne oporekajo, utegae biti ta, ker je omenjena vest pre — neumna! Saj pravi tudi »Reich-wahr«, da ni vredno reagirati na take oslarije. No, recimo vendar eno resno. Vsaki človek, ki ima le zrno soli v glavi, si bo mislil, da do kaj takega more priti le v najhujšem slučaju, do kakoršnjega imamo še mesec. Če je bilo sploh iz pristanišča v Port Arturju čuti kako razstreljevanje, potem je zamoglo prihajati le od tega, ker hočejo Rusi razgnati potopljene japonske ladije. Te ladije so namreč nevarne, ker so napolnjene tudi eksplozivnimi snovmi in ker je tamkaj morje, izlaski ob osek, precej plitvo. Če bi zadela ob nje kaka ladija navstatí bi mogla huda eksplozija.

Torej japonofilski aparat je te dni deloval s samimi lažmi in pretiravanji. To izhaja iz oficijelnih ruskih poročil. Če pa morda naši malodušneži nimajo vere v te vesti, potem pa jim ne moremo pomoči in jih prepustimo njihoví — jokajoči usodi!

Ruska mobilizacija.

Petrogradski dopisnik »Köln. Zeitung« je svojemu listu sporočil, da je zaukazana mobilizacija 10. in 11. armadnega zbora in da bodo odposlani iz evropske Rusije v Vzhodno Azijo, vstevši rezervne brigade obeh armadnih zborov, 4 popolne divizije pehote, 2 brigadi z 80 batalijoni, nadalje 36 eskadronov, 35 baterij z 278 topovi. Razun tega je že dovršena mobilizacija četrtega sibirskega armadnega zbora. Vojake prepeljejo na parnikih čez bajkalsko jezero, odkoder pojdejo na bojišče!

† Ante vitez Šupuk.

Predsinocnjim je nenadoma umrl v Šibeniku Ante vitez Šupuk v dobi 70 let. Žojim je pal v grob eden najdelavnejih veterancev narodnega preporoda v Dalmaciji. V svoji mladosti je stal v vrstah avtonomaške stranke, ali brzo je spoznal nenaravnost svojega položaja ter je prešel k stranki, kjer se je zbirala narodna inteligenca dalmatińska. Šupuk je postal za Šibenik ono, kar je bil Bulat za Spljet. Ni bil sicer tako naobražen kakor ta poslednji, ali nadkriljeval ga je v odločnosti in vstrajnosti. Sicer ni imel v Šibeniku tako težavnega položaja, kakor je bil v Spljetu. Šupuk je bil ne samo prvak, ampak je bil pravi ljubljeneč šibeniškega prebivalstva. Šibenik je izvolil Šupuka svojim državnim in deželnim poslancem in v tem svojstvu je mnogo storil za to mesto. Lani je zadel Šupuka težek udarec; umrl mu je edini sin v najlepši dobi in ta udarec je starca popolnoma uklonil.

Celih trideset let je bil Šupuk šibeniški župan; že to dokazuje, kako popularen je bil v Šibeniku.

Časten in hvaležen mu spomin!

Po zasedanju. — Kje je krivda?

V jednom pogledu soglašá pač vsa javnost brez razlike strank sedaj po zasedanju našega centralnega parlamenta. Soglasna sodba je namreč, da tako žalostnega zaključka ni imelo še nobeno zasedanje državnega zbora! Vlada je dala odgovoriti to zasedanje načinom kakor da je hotela demonstrativno pokazati svoje preziranje ne le do takega parlamenta, ampak do parlamentarizma sploh — a tudi javnost je ostala vspricho tega afronta vladinega tako indiferentna, kakor da parlament ni izišel iz nje srede in kakor da je to dogodek, ki nje nič ne briga.

V preziranju od strani vlade in v totalnem nezanimanju javnosti za usodo parlamenta je najmarkantnejše izražen polom parlamentarizma v Avstriji.

Namena temu prezirljivemu postopanju vlade ni težko pogoditi. Javnost naj bo uverjena, da je vlada nedožna na tem obupnem stanju stvari in da jej v resnici ne preostaja drugega, nego da izvrši nalogo kaznovateljice nad nepoboljšljivim grešnikom. Zastonj ves trud! Krivda vlade na zmešnjavi je resnična in notorična. Vlada ne le da ni storila ničesar, da bi prišlo do normalnih odnosajev, ampak je sama pozitivno delovala na to, da osnovni zakoni ne pridejo do praktičnega izvsjanja. A kjer ne veljajo zakoni, je naravna posledica — anarhija. Anarhija v parlamentu je le veren odsev neveljavnosti zakonov — politične anarhije v vsej državi.

Vladini sokrivci so nje zavezniki — Nemci. In kakor vlada si tudi oni perejo roke in valijo svojo krivdo na pleča drugih. Omenili smo že, da so nemške skupine izdale izjavo, v katerej dokazujejo, da so le Čehi krivi na razsulu parlamentarizma. Obstrukcija da je prokletstvo! To govore Nemci s tako drznostjo, kakor da ni bilo nikdar — nemške obstrukcije in kakor da bi se bili cni — a ta moment pada najteže na tehtnico — kedaj odrekli svoji obstrukciji! Kakor glavni vzrok, da so poskusí za sporazumljenje pone-srečili, označajo Nemci dejstvo, da Čehi zahtevajo že v naprej češki notranji jezik in pa drugo vsučilišče. To da je nedopusten precipij. Češko vprašanje da treba hkratu reševati v njega skupnosti v vsem kompleksu.

No, parlamentarna komisija češkega kluba se je požurila z odgovorom na to hinavstvo. To pa je storila najzdatnejše s konstatacijo, da Nemci so že davno dobili takov precipij,

Najnižje konkurenčne cene.

Svoji k svojim! **Svoji k svojim!**

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga:

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico 500.000 kron
in temeljno glavnico 200.000 kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premij in (kakor poštvo, gospodarsko orožje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih in na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu ob najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovance posojila na nepremičnini pri prvih danstnih zavodih. Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tuino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnanstvo izročeno gosp. **IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11. Svojem pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA RYBARA** odvetaika v Trstu.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim poročstvom.

Ulica S. Francesco Štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco Štev. 2, I.
Telefon 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jut. obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšie

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobè brezplačno.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANTON SANZIN** - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zjamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat.

Modrci in drobnarije ter izdelki za delačice.

Vse po jako ugodnih cenah. Vse po jako ugodnih cenah.

Stanje hranilnih vlog:

13 milijonov kron

Rezervni zaklad:

nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča p. 4 1/2 %, na leto. Z obrestni vred pa plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se vsa dolga kapitala, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestni vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2 % do 5%.

Najboljše obuvale se vdobiva po ugodnih cenah v

čevljarnici Julij-a Romanelli Trst, Corso št. 12.

rumeno obuvale za vezati za moške od gl. 3.30

črno „ „ „ 3.10

bivo „ „ „ 2.60

Nizko obuvale vsake vrste za ženske od gl. 1.—. Specijaliteta: obuvale za otroke.

Zaloga obuvale.

Piazza Nuova št. 1.

— TRST —

- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

M. MADRIZ

Zaloga obuvale.

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Orij. krema od arnike in breze

Vegetalni sok, ki se cedi iz breze, ako se jo uvrti, je že sam na sebi iza davnih časov poznan kot jako izvrstno lepoto lo; ako se ga pa d- predpisu inajditenaj pripravi v kremo ali kemični način s primeš o rastline arnika, še le sedaj zadobi pravo čudovito moč. Ako se zvečer s tem namaže obraz ali druge kožne dele, odpadajo že naslednje jutro skoro neviene luščine od kože, koja postane jako bela in nežna.

Ta krema odpravlja iz obraza vse grbe in kozce ter podeluje istemu mladostno barvo; koži podeli belobo, nežnost in svežost; odpravi v najhitrejšem času pege, žoltino, urojena znamenja, rudečico na nosu, zakažne črve kakor tudi vse druge nesnage na koži.

Cene lončku z navodilom 3 K, večji lonček 5 K še večji 7 K. Pošiljanje se vrši po povzetju ali predplačilu potom glavne zaloge

M. Feith, Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45.

Prve in jedine želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek rajši jé

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitve in pošiljave pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Prodajalnice izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavke stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor najboljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera jih vršuje dovršeno in točno po najnižjih cenah.

Mlad trgov. pomočnik

veče špecerijske in delikatesne stroke, zmožen slovenskega, nemškega in deloma italijanskega jezika želi stopiti v službo v Trstu. — Naslov B. N.

No. 255 poste restante Reka.

URAE

F. PERTOT

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaff-
hause Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. — Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

Za razvijanje rašče lasij

služi tisočkrat preskušeno in povsod priporočljivo sredstvo

„Lovaerin“

kateraga je sestavil po mnogem proučevanju nek ameriški zdravnik in ki so priznali mnogi profesorji in zdravniki ter sanitetne oblasti.

Svari se pred kupovanjem potom sleparske reklame hvaljene pomade za glavo in lasi itd. „Lovaerin“ zadržuje izpadanje lasij, luske, pleše, pravčasno osivenje, kakor tudi vsa h bolezen v lasih ter vzdržuje lasi pri odraslih in otrokih.

„Lovaerin“ je po izreku mnogoštevilnih zdravnikov edino pravo sredstvo za raščo lasij, povspušuje raščo lasij na glavi in bradi na čudovit način in tudi na plesah ter podeli predčasno osivelim lasem svojo naravno barvo.

Cena veliki steklenici „Lovaerina“, ki zadošča za več mesecev K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 steklenice K 20.—. Pošiljanje se vrši po povzetju ali predplačilu po evropski zalogi M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45. Vdobja se tudi v mirodilnicah, parfumerijah in lekarnah.

Nekaj postojalnih pizav nj:

Rad Vam potrdim izvrsten vspeh „Lovaerina“. Isti je do sedaj gotovo najboljša voda za lasi, ki je jako prijetna in mila. Moji klienti ga priporočajo v svojih krogih. Med. dr. L. Margulies.

„Lovaerin“—ovo vodo za raščo lasij sem v primerem slučaju priporočil ter potrjujem, da se je pokazal vspeh že po nekaterih tednih. Anti-septično delovanje na koži glave je bilo v tem slučaju gotovo. Med. dr. Szentcs Béla.

S poslanim mi „Lovaerinom“ sem v 4 slučajih zadržal predčasno oplesenje odnosno izpada nje lasij ter ga bodem v moji praksi vedno rad priporočal. Med. dr. Josip Karos.

Sem sovražnik zahvalnih pism in spričeval, toda sedaj delam izjemo ter Vam potrdim, da „Lovaerin“ resnično dobro deluje in ga bodem rad priporočal. Med. dr. Edvard Piekarski.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj — Trst.

Zaščno pohištvo, zrcala iz Belgije — Podoba v izboru in tapetarja. — Ure šiv-
valni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim amstvom.

v Gorici

Gospodsk ulica št. 7., 2 nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsaceg-
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rento-
davek.

Jila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1902. Kron 1,479.00

Poštno-hran. račun št. 837.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pism, prioritet, komunalnih obliacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasno menio.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje sročke proti kurnzi
izgubi

Bor na narodila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.